

Методологічні засади інноваційної моделі закладу освіти XXI століття

Валентина ЯСТРЕБОВА,

кандидат педагогічних наук, проректор Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, науковий керівник дослідно-експериментальної роботи колегіуму

Загострення глобальних проблем на сучасному етапі розвитку цивілізації засвідчує суттєве прискорення становлення нової соціокультурної реальності, де найважливішу роль має відігравати сучасна система освіти. Нова соціокультурна реальність, що характеризується сутнісними змінами в ієрархії системи цінностей, формуванням нового типу суспільних відносин, потребою в новій світоглядній орієнтації, вимагає нового рівня розуміння самого поняття освіта та її ролі в розвитку суспільства. В Україні визначення методологічних засад розроблення інноваційної моделі закладу освіти XXI століття пов'язане, зокрема, з виходом освіти на якісно новий рівень, зумовлений змінами у суспільно-політичному житті, що є значущим моментом з огляду на вирішення нагальних завдань розбудови української державності, духовного відродження нації тощо.

Методологічні засади інноваційної моделі закладу освіти важливо осмислити на основі визначальних у XXI ст. загальноцивілізаційних тенденцій, що впливають на всі сфери діяльності людини та подальший суспільний розвиток. Тенденція до глобалізації суспільного розвитку характеризується такими ознаками, як зближення націй, народів, держав, зокрема у сферах економічного та інформаційного простору, характеру суспільних відносин, а також залежністю прогресу кожної країни від здатності спілкуватися зі світом, загостренням конкуренції між державами в усіх сферах діяльності та ін. Це перехід людства від індустріальних до науково-інформаційних технологій. На відміну від індустріального виробництва, новий підхід базується не на матеріальній, а на інтелектуальній основі. Прогрес кожної країни залежить передусім від наявності та дієвості інтелектуального потенціалу нації [6].

Суспільство стає все більше людиноцентристським. Індивідуальний розвиток особистості – основна передумова соціально-економічного прогресу. «Ось чому найпріоритетнішими сферами у XXI столітті, – наголошує В.Г. Кремень, – стають наука як сфера, що продукує нові знання, та освіта як сфера, що олюднює знання і, насамперед, забезпечує індивідуальний розвиток людини» [4].

Об'єктивні закономірності розвитку суспільства на межі XX і XXI ст., на думку В.Г. Кременя, потребують науково обґрунтованого розв'язання кардинальних соціальних проблем. Вони пов'язані з необхідністю: забезпечення високої функціональності

людини в умовах, коли зміна ідей, знань і технологій відбувається набагато швидше, ніж зміна поколінь; досягнення оптимального співвідношення між локальними та глобальними соціально-економічними проблемами, щоб людина – патріот своєї країни – відчувала також відповідальність за щастя, добробут у всьому світі; розуміння людини як найвищої цінності; вироблення в неї здатності ефективно діяти в умовах нових суспільно-економічних реалій; мінімізації асиметрії між матеріальністю і духовністю, культивуванням у кожній особистості національної гідності, культури спілкування та ін. [там само].

З огляду на окреслені соціальні проблеми, можна визначити завдання вироблення нових підходів до модернізації системи освіти у всіх ланках її функціонування, а саме:

1. Зміна та систематичне оновлення змісту навчання, формування цілісного бачення світу.
2. Формування в учнів розуміння необхідності та вміння навчатися впродовж життя, а також засвоєння суми базових знань: під час навчально-виховного процесу учень повинен набути важливих компетенцій на основі застосування знань. Для цього необхідним є перехід від знань, умінь та навичок до компетентності, що дасть змогу знаходити оптимальні рішення в будь-яких життєвих ситуаціях.
3. Утвердження філософії особистісно орієнтованої освіти, заміна авторитарної педагогіки суб'єкт-суб'єктною моделлю відносин.
4. Підготовка людини, органічно адаптованої до життя у світі багатоманітних зв'язків, від контактів з

найближчим оточенням до глобальних. Потребує особливої уваги зміцнення внутрішньонаціональних, громадянських зв'язків, патріотичного єднання нації, народу.

5. Набуття освітою інноваційного характеру. Освічена людина має бути здатною до інноваційного типу життя й життєдіяльності, сприйняття зміни як природної норми.

У XXI ст. не лише постають нові вимоги до освіти, а й надаються нові можливості для освітньої діяльності. Передусім це пов'язано із сучасними інформаційними технологіями, комп'ютерною технікою, що використовується і як засіб набуття комп'ютерної грамотності, і як засіб вивчення предметів, і як шлях до знань та досвіду людства, і як засіб дистанційного навчання.

Відповідно до філософської синергетичної парадигми, в освіті XXI ст. впроваджується відкрита модель, основними характеристиками якої є:

- відкритість освіти майбутнього;
- інтеграція всіх способів освоєння людиною світу;
- розвиток синергетичних уявлень про відкритість світу, цілісність і взаємозв'язок людини, природи та суспільства;
- звернення до світоглядних і смислових моделей;
- вільне користування різними інформаційними системами, які сьогодні відіграють не меншу роль в освіті, ніж безпосередній навчально-виховний процес;
- особистісна спрямованість процесу навчання;
- розвиток інформаційної культури;
- зміна ролі вчителя: перехід до спільних дій у нових ситуаціях відкритого світу, що незворотно змінюється.

Глобальною метою відкритої освіти є підготовка тих, хто навчається, до повноцінної та ефективної участі в суспільно корисній і професійній діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Модель відкритої освіти передбачає:

1. Відкрите планування навчання, тобто свобода складання індивідуальної програми навчання шляхом вибору курсів.

2. Свободу у виборі часу і темпів навчання.

3. Перехід від принципу «освіта на все життя» до принципу «освіта через усе життя».

4. Вільний розвиток індивідуальності, що є фундаментальним чинником, тоді як класична модель освіти нав'язує жорсткі норми, що уніфікують людську індивідуальність.

Відкрите навчання спрямовує учня до розгорнутих систем інформаційних баз даних, знімає просторово-часове обмеження в роботі з різними джерелами інформації. Інформація та її вільне розповсюдження відіграють вирішальну роль в умовах поступового переходу від індустріального суспільства до постіндустріального (інформаційного), що формується «інформаційною революцією», технологічною основою якої є створення інформаційних

мереж, здатних обробляти кількість інформації, що зростає.

Будь-якій людині надається можливість вчитися в зручному для себе місці, за індивідуальним розкладом та наявності комплекту спеціальних засобів навчання, за потребою контактувати з викладачем за допомогою телефону, електронної і звичайної пошти, в режимі онлайн у мережі Інтернет, а також у режимі регламентованого безпосереднього контакту. Ідея особистісного підходу значною мірою відповідає концепції «освіти через усе життя». У перспективі має сформуватися система освіти, що дасть змогу особистості зрозуміти саму себе і навколишнє середовище, сприятиме виконанню її соціальної ролі в житті суспільства. З огляду на це, необхідно диверсифікувати структуру освітніх програм, забезпечивши можливість кожному побудувати ту освітню траєкторію, що найповніше відповідає його освітнім і професійним здібностям.

Розвиток нових освітніх технологій у розвинених країнах світу можна розглядати у контексті концепції «Освіта для всіх», яку проголосили міжнародні організації, що опікуються освітою, – Світовий Банк, ООН, ЮНЕСКО та ін. Прискорений розвиток технологій, ринку праці потребують конкурентоспроможних особистостей, здатних навчатися впродовж життя. Зазначимо, що темпи зберігання, накопичення та передачі інформації нині збільшуються у 50 разів кожні півтора року. Така технологічна хвиля й спричиняє основні зміни в пошуку шляхів надання освіти, в центрі якої – засоби, спроможні швидко передавати зображення, звук, масиви інформації за допомогою комп'ютерних мереж та мультимедіа. Застосування ІКТ в освіті дає змогу отримувати знання в усіх кутках світу шляхом супутникових, кабельних, комп'ютерних засобів зв'язку та оперувати значною кількістю інформації.

Специфіка відкритої системи освіти полягає в тому, що освітня система повинна бути здатною не лише озброювати знаннями того, хто навчається, а й, унаслідок постійного і швидкого оновлення знань, формувати потребу в неперервному самостійному оволодінні ними, самостійний і творчий підхід до оволодіння знаннями впродовж усього активного життя.

Освіта має стати тим соціальним інститутом, що здатний надавати людині різноманітні освітні послуги, які дають змогу навчатися неперервно. Для відкритої освіти інформаційного суспільства соціальним замовленням є забезпечення рівня інформаційної культури учня і вчителя, необхідних для роботи в освітній сфері. Інформаційну культуру розглядаємо як зведення правил поведінки, вміння і навичок людини в інфосфері, що вписуються в світову гуманістичну культуру людства.

Найважливішими напрямками формування моделі відкритої освіти є:

- підвищення якості освіти шляхом застосування нових підходів з використанням нових інформаційних технологій;

- забезпечення випереджального характеру всієї системи освіти, її спрямованості на проблеми майбутнього;

- гарантування доступності освіти для населення шляхом широкого використання можливостей відкритого навчання та самоосвіти;

- підвищення творчого начала (креативності) в освіті для підготовки особистості до життя в різних соціальних середовищах (забезпечення розвивальної освіти).

Цілісність і багатовимірність освіти пов'язані з постійним творчим пошуком педагогів. Успішне застосування різних форм, методів і технологій навчання залежить від учителя, учнів, їхніх індивідуальних особливостей та інтересів. Вибрати найоптимальніший із них вони можуть самостійно, завдяки самовдосконаленню, самовираженню, самореалізації.

Перехід до відкритого навчання загострив проблеми пошуку адекватних методів і технологій освіти, зміни відносин між педагогом і учнем. Навчання, орієнтоване на майбутнє, зумовлює зміну типу відносин між поколіннями, між повчанням і навчанням: перехід від авторитарного управління, наставницького підпорядкування і примушення до співпраці того, хто навчається, до взаєморозуміння, взаємодопомоги і партнерства.

Сьогодні Україна обрала шлях демократичних перетворень та технологічного розвитку; зміни у всіх сферах життя суспільства спричинені не лише необхідністю його оновлення, вони є наслідком взаємовпливів та закономірних перетворень, що відбуваються у всьому світі. Обравши шлях кардинальних реформ, входження до європейського освітнього простору, поліпшення якості освіти, українська освіта потребує приведення всіх її компонентів до загальноприйнятих світових стандартів, що відповідатимуть кращим світовим зразкам, у тому числі й у галузі застосування комп'ютерних технологій. Важлива роль у розвитку систем відкритої освіти в соціально й економічно розвинених країнах світу відводиться сьогодні інформаційним технологіям, що зумовлено розширенням доступу до всіх рівнів освіти, забезпеченням можливості її одержання для всіх, створенням умов для реалізації концепції «освіти через усе життя».

Це пов'язано з принципом задоволення потреб в інтересах формування гармонійно розвиненої, соціально активної, творчої особистості, принципом, проголошеним відповідно до нової парадигми освіти у багатьох країнах. Саме тому протягом останніх десятиріч дистанційна освіта та дистанційне навчання є важливими елементами освіти розвинених країн. Така ситуація зумовлена бурхливим розвитком інформаційних технологій та політикою урядів різних країн у галузі освіти, їхнім прагненням зробити освіту будь-якого рівня максимально доступною для всіх верств населення.

Зазначимо, що освіта завжди була і є найконсервативнішою галуззю діяльності людини: хоча обсяг

знань поступово зростає, технології передачі інформації залишалися незмінними. Саме інноваційні підходи покликані подолати проблему так званого інформаційного вибуху, яким характеризується сучасне суспільство.

Сучасні технології в освіті, змінюючись, збагатилися новими формами та методами, заснованими на дистанційних (відкритих) формах освіти. Їх поява пов'язана з новим поняттям – глобальною освітою, яку розуміють як цілісну міжнародну систему освіти, що охоплює традиційні загальні компоненти на новій технологічній основі.

Поняття відкритої освіти пов'язане з поняттям дистанційної освіти. Дистанційну освіту та дистанційне навчання варто розглядати саме у контексті глобальної освіти, оскільки вона передбачає побудову нової освітньої технології на основі застосування нових засобів навчання: комп'ютерів, інформаційних мереж, глобальної системи Інтернет, та формування необхідних умінь, навичок і компетентностей для її використання.

У різних країнах *дистанційне навчання* розуміють як *кореспондентське навчання*, або форми навчання на відстані від навчального закладу (листування, заочне навчання тощо). Незважаючи на наявність визначення українських освітян поняття дистанційного навчання та освіти, дискусія навколо їх трактування ще не завершена. Зокрема, український дослідник Б.Шуневич детально розглядає термінологію, пов'язану з дистанційним навчанням, та застосування термінів у галузі навчальної інформатики. На думку вченого, основні труднощі постають під час перекладу англійських термінів з дистанційної освіти та через наявність синонімічного ряду до основних термінів в англійській і українській мовах [8]. Як приклад, Б.Шуневич наводить переклад українською терміна *дистанційне навчання*, що має в англійській мові такі взаємозамінні терміни: *education at a distance, distance education, distance learning, distance teaching, E-learning, online learning (on-line learning), open learning, open and distance learning* та ін. Основна риса, що об'єднує всі ці терміни, – це використання інформаційно-комунікаційних технологій [*там само*]. А отже, і застосування термінології щодо дистанційного навчання в інших мовах досить складне та неоднозначне.

Б.Шуневич зазначає, що термін «дистанційне навчання» є синонімічним до терміна «відкрите навчання», або «електронне», «онлайнове», «віртуальне», і окреслює основні риси навчання, що відрізняється від заочного у традиційному розумінні, є навчанням відкритим, інтерактивним, доступним для всіх, незалежно від місця, де учень проживає і навчається. Як вважає дослідник, терміни *відкрита освіта, відкрите навчання (open education, open learning)* поки що по-різному сприймаються в Україні й за кордоном. На Заході ці терміни розуміють як:

- 1) можливість кожної людини здобувати освіту незалежно від місця проживання, віку, національності, фізичного стану;

2) підтримка цієї можливості державою у вигляді різних пільг, стипендій;

3) застосування новітніх технологій навчання.

В Україні це поняття відповідає лише першій частині розуміння цього терміна на Заході – *можливість кожної людини отримувати освіту незалежно від місця проживання, віку, національності, фізичного стану*.

Зазначимо, що концепцією відкритої освіти окреслюються такі *основні системотворчі принципи відкритої освіти: гнучкості та модульності освіти й освітніх послуг; формування інформаційного освітнього середовища в системі освіти*.

А.В. Хуторської історію розвитку відкритих, особливо дистанційних форм навчання, співвідносить з евристичною освітою, що реалізується за допомогою мережі Інтернет та базується на застосуванні учнями телекомунікаційних методів конструювання знань, набуття досвіду спілкування з усім світом. На думку вченого, застосування нових інформаційних технологій, передусім комп'ютерних ігор на CD-ROM, ігри в мережі Інтернет впливають на психологічні та світоглядні орієнтири школярів. Вони привертають їхню увагу своєю інтерактивністю, тобто можливостями швидкого виконання дій. Саме тому дистанційні форми освіти є цікавими для молоді.

На думку А.В. Хуторського, основу дистанційних форм освіти становлять ідеї про інтеграцію людини в навколишнє середовище, що належить певною мірою до кіберпростору з невичерпними інформаційно-діяльними можливостями [7].

Поняття «відкрита освіта» також визначається як слабоформалізована освітня система, в якій доступ до освітніх ресурсів забезпечується кожному бажуючому без перевірки вхідних параметрів знань (вступних іспитів), використовуються технології (в тому числі дистанційні), що найповніше враховують побажання та можливості того, хто навчається [5].

Варто також звернутися до *моделі відкритої освіти*, метою якої є підготовка учнів до повноцінної та ефективної участі у суспільних та професійних галузях в умовах інформаційного суспільства. Концепція відкритої освіти передбачає відкритість освіти майбутньому, інтеграцію всіх способів засвоєння людиною світу, розвиток та долучення до процесів синергетичних понять про відкритість світу, цілісність і взаємозв'язок людини, природи та суспільства, світоглядні та змістові моделі, вільне користування різноманітними інформаційними системами, що відіграють таку саму роль у навчально-виховному процесі, як і безпосередній навчальний процес, особистісну спрямованість процесу навчання, розвиток інформаційної культури, зміну ролі вчителя: перехід до спільних дій у нових ситуаціях у відкритому, мінливому та незворотному світі.

Отже, відкрита освіта стосується передусім політики освітньої установи, побудованої так, щоб навчання здійснювалося гнучкішими способами, враховувалися соціальні й тимчасові обмеження

конкретних учнів. Окрім того, відкрита освіта ґрунтується на принципах, спрямованих на врахування індивідуальних особливостей учня, його інтересів та потреб. Відкрите навчання може охоплювати дистанційну або інші форми навчання, де немає залежності між учнями, а також можливість поєднувати елементи традиційного й самостійного навчання з відповідною формою контролю.

Українські дослідники трактують поняття *дистанційне навчання* як «цілеспрямоване озброєння знаннями самостійних і високомотивованих груп населення, яке відбувається за допомогою сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, що звільняють учнів від необхідності перебувати в певний час задля зустрічі з викладачем» [1, с. 112–115].

На думку А.В. Хуторського, за допомогою дистанційних форм навчання мають вирішуватися специфічні завдання, що належать до розвитку творчої складової освіти, а саме:

- посилення активної ролі учня у процесі самоосвіти: постановці освітніх цілей, виборі домінантних напрямів, форм і темпів навчання;
 - різке збільшення обсягів доступних освітніх матеріалів, доступ до світових досягнень культури тощо;
 - відкриття нових можливостей спілкування з професіоналами, однолітками, отримання консультацій незалежно від місця перебування;
 - збільшення долі евристичної складової шляхом застосування інтерактивних форм навчання;
 - комфортніші умови для творчого самовираження учня та можливості демонстрації продуктів своєї діяльності;
 - можливість змагання з однолітками, які перебувають в інших містах та країнах, завдяки реалізації різноманітних проектів, конкурсів, програм [7].
- У Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні (2000) зазначено:

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання. *Педагогічні технології дистанційного навчання* – це технології опосередкованого активного спілкування вчителів та учнів з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи учнів із структурованим навчальним матеріалом, представленим у електронному вигляді. *Інформаційні технології дистанційного навчання* – це технології створення, передачі і збереження навчальних матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку [4].

Характерними рисами дистанційного навчання є такі:

Гнучкість – учні, студенти, слухачі, які одержують дистанційну освіту, навчаються у зручній для себе час та у зручному місці.

Модульність – основу програми дистанційної освіти становить модульний принцип; кожний окремий курс створює цілісне уявлення про окрему

предметну галузь, що дозволяє з набору незалежних курсів-модулів сформувати навчальну програму, яка відповідає індивідуальним чи груповим потребам.

Паралельність – навчання здійснюється одночасно з професійною діяльністю (або з навчанням за іншим напрямом), тобто без відриву від виробництва або іншого виду діяльності.

Велика аудиторія – одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації великої кількості учнів та слухачів, спілкування за допомогою телекомунікаційного зв'язку між собою.

Економічність – ефективне використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване й уніфіковане представлення інформації; використання і розвиток комп'ютерного моделювання дають змогу знизити витрати на підготовку фахівців.

Технологічність – використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, що сприяють входженню людини у світовий інформаційний простір.

Соціальна рівність – рівні можливості одержання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я і соціального статусу.

Інтернаціональність – можливість одержати освіту у навчальних закладах іноземних держав, не полишаючи своєї країни, та надавати освітні послуги іноземним громадянам і співвітчизникам, які проживають за кордоном.

Нова роль учителя – дистанційна освіта розширює й оновлює роль учителя, наділяє функціями наставника-консультанта, який має координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій.

Позитивний вплив на учня – підвищення творчого та інтелектуального потенціалу людини, яка одержує дистанційну освіту, шляхом самоорганізації, прагнення до знань, використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, уміння самостійно приймати відповідальні рішення.

Якість – дистанційна освіта не поступається якості очній формі навчання, оскільки для підготовки дидактичних засобів залучається найкращий педагогічний склад і використовуються найсучасніші навчально-методичні матеріали; передбачається введення спеціалізованого контролю якості дистанційної освіти на відповідність її освітнім стандартам [там само].

Формування навичок самостійного, критичного, оперативного мислення особистості, адаптації та орієнтування в інформаційно-насиченому просторі пов'язане з кардинально новими вимогами до змісту освіти, що має ознаки випереджального навчання та проєктивний, інноваційний характер; враховує системність та інтегративність розвитку сучасної науки; обґрунтовує сталі моделі майбутнього на засадах власної креативності, екологічної культури, толерантності у відносинах та внутрішньої духовності; спрямовує на дієві стратегії

самоздійснення людини, ефективно вирішення нагальних та можливих у майбутньому проблем [2].

Розвиток освіти на основі принципів неперервності, рівного доступу, особистісної спрямованості гарантує концептуально нову модель освіти – відкриту освіту. Порівняно з традиційною, відкрита освіта має складнішу структуру і філософію, оскільки ґрунтується на ідеї відкритості Всесвіту, процесів пізнання та освіти людини. Її впровадження не означає зміну педагогічного змісту, йдеться про оновлення методологічних принципів, за якими й відбувається пошук та розроблення інноваційних моделей закладів освіти. Водночас варто відзначити, що метою таких закладів є підготовка учнів до участі у громадській та професійній діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Відкрита освіта як чинник випереджального розвитку суспільства спрямована на становлення людини, відкритої до знань та світу. Використання інноваційних технологій у різних сферах освітньої діяльності сприяє модернізації освіти в цілому, її переходу на якісно новий рівень. Водночас упровадження відкритої освіти не може обмежуватися лише використанням ІКТ – вона передбачає застосування нових педагогічних підходів, методів і прийомів, а також творче застосування новітніх технологій. Такий підхід – використання новітніх технологій на засадах реалізації принципів відкритої освіти – нині можна вважати найперспективнішим.

Література

1. *Владимирська Є.* Дистанційна чи відкрита освіта: дефініційні артикуляції / Є.Владимирська // Вища освіта України. – 2004. – №2. – С. 112–115.
2. *Висоцька О.Є.* Відкрита освіта як чинник випереджального розвитку суспільства / О.Є. Висоцька [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf1/Vysocka.pdf
3. *Далингер В.А.* Этапы становления и развития дистанционного образования в России / В.А. Далингер [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ito.su/2001/ito/III/2/III-2-7.html>
4. *Концепція* розвитку дистанційної освіти в Україні [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.org.ua/distance/pravo/oo.html>
5. *Орчаков О.О.* Открытое образование / О.О. Орчаков, А.А. Калмыков [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.dist.mnepru.ru/distkurs/hip_dic/do/sl/s26.htm
6. *Філософські* засади моделювання системи освіти в XXI столітті [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: info-library.com.ua/books-text-4039
7. *Хуторской А.В.* Концепция дистанционного образования / А.В. Хуторской [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://users.kpi.kharkov.ua/lre/bde/dopol/russia/conzep.html>
8. *Шуневич Б.* Обґрунтування наукової термінології з дистанційного навчання / Б.Шуневич // Вісник Нац. ун-ту Львів. політ. – 2003. – №490. – С. 95–104.
9. *Peter T.* Knight Education for all through electronic distance education / Т. Peter [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://aie.msk.su/english/confer/conf94/conf12.html>

Анонси

Валентина ЯСТРЕБОВА**Методологічні засади інноваційної моделі закладу освіти XXI століття**

У статті розглядаються методологічні засади інноваційної моделі закладу освіти. Визначаються завдання вироблення нових підходів до модернізації системи освіти в усіх ланках її функціонування. Обґрунтовується специфіка відкритої системи освіти, пов'язана з тим, що освітня система має бути здатною не лише озброювати знаннями того, хто навчається, а й, унаслідок постійного і швидкого оновлення знань в нашу епоху, формувати потребу в неперервному самостійному оволодінні ними, самостійний і творчий підхід до знань упродовж всього активного життя людини.

Ключові слова: модернізація системи освіти, інноваційна модель закладу освіти, відкрита освіта, дистанційна освіта.

Валентина ЯСТРЕБОВА**Методологические основы инновационной модели заведения образования XXI столетия**

В статье рассматриваются методологические основы инновационной модели заведения образования. Определяются задания разработки новых подходов к модернизации системы образования во всех звеньях её функционирования. Обосновывается специфика открытой системы образования, связанная с тем, что образовательная система должна быть способна не только вооружать знаниями обучающегося, но и, вследствие постоянного и быстрого обновления знаний в нашу эпоху, формировать потребность в непрерывном самостоятельном овладении ими, самостоятельный и творческий подход к знаниям в течение всей активной жизни человека.

Ключевые слова: модернизация системы образования, инновационная модель заведения образования, открытое образование, дистанционное образование.

Valentyna YASTREBOVA**The methodological basis of the innovational development of the model of educational institutions on the XXI century**

The article deals with the methodological basis of the development of innovative model of educational institution. The tasks of creating new approaches to the modernization of educational system are stated at every level of its functioning. The specifics of an open system of education, which is means to not only to give knowledge to a student, but also due to the constant and rapid updating of knowledge, form a need of continuous self education as well as a need in creative approach to getting knowledge throughout the whole active period of life are described in the article.

Keywords: modernization of educational system, innovative model of educational institutions, open education, distant education.

Відгуки колег

Отримала можливість побачити рівень діяльності свого закладу в порівнянні. Побачене й почуте зможу використати у подальшій роботі. Бажаю успіхів та результатів.

О.Є. Малиш,
директор ЗНВК №67 м. Запоріжжя

* * *

Досвід колегіуму важливий для власної професійної діяльності. Пишаємося тим, що в місті є такі керівники і педагогічні колективи. Дякуємо за багаторічну плідну працю з розбудови системи освіти міста, регіону, України.

І.В. Пархоменко,
директор Запорізького багатoproфiльного ліцею №62

* * *

Модель Школи відкритої освіти заслуговує на увагу і схвалення. У вашого навчального закладу велике майбутнє і високий потенціал. Вражає правильна мотивація педагогічного колективу, батьків і дітей. Бажаю Вам подальшого процвітання, самовідданих учнів і вдячних батьків. Шкода, що в свій час я не навчався у такій школі.

Н.М. Кудлай,
директор КЗ «Районна Мала академія наук учнівської молоді Білозерської районної ради Херсонської області»

* * *

Дякую за бажання надавати інформацію та ділитися досвідом, який отримав колектив колегіуму в процесі багаторічної експериментальної роботи.

А.А. Кобиш, директор
Нововолинської ЗОШ I–III ст. №2

* * *

Відзначаємо чіткість системи роботи, її інноваційність і життєву потребу. Обов'язково використаємо Ваш досвід у своєму навчальному закладі. Дякуємо за творчий підхід до роботи, вміння побачити перспективу, бути попереду.

О.А. Коваленко,
заступник директора
з науково-методичної роботи
Дніпрорудненської гімназії «Софія»